

sibde paa Højskabet. Det staaer fast, at naar et Sprog ikke bliver pleiet af Videnstaben, ikke bliver brugt til det Bedste, hvortil et Sprog kan bruges, saa har man ikke gjort for det hvad det har Knav paa. — Det er denne Betragtning, vi maae fastholde, og det er en Selvsølg, at jeg med mine faa Ytringer om, hvad der burde gjøres, ikke har villet give mig Skin af, at jeg har noget særligt Kjendskab til, hvorledes det bedst skulde ordnes, hvorledes Svenssk og Oldnordisk bedst skulde faae Plads i Underviisningen, eller hvorledes Tidsforholdet skulde ordnes; den practiske Udførelse af Ideen er Noget, som jeg naturligtviis ikke har tænkt paa at ville foregribe den høitærede Minister i. — Jeg gjentager min Tak til ham, fordi han er fremkommen med et bestemt Udsagn om Skoleplanens Foranderlighed, og jeg vil haabe, at der saasnart som muligt vil blive foretaget Skridt til, at det nordiske Element hævedes i Ungdommens Dannelse ved Siden af det sydlandske, klassiske. — Enkeltheder skal jeg ikke indlade mig paa, da Tiden, der nu er saa langt fremskreden, er for kostbar dertil.

Varfod: Efter de Foredrag, vi have hørt af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 4de (Schiern) og 5te Valgkreds (Oppermann) og Veile Amts 3die Valgkreds (Hammerich) og navnlig fra de to sidstnævnte ærede Rigsdagsmænd, kunde jeg i Grunden føle mig stærkt fristet til at frasalbe Ordet, men jeg skal ogsaa bruge det meget kort. Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 5te Valgkreds — og jeg tillader mig at flaae det fast i de Herreris Grindring, at udenfor nærværende Sag er han Professor i det tydske Sprog — den ærede Rigsdagsmand, siger jeg, har med Hensyn til Underviisningen i det tydske Sprog ikke alene sagt Alt, hvad jeg havde tænkt at sige, men naturligtviis sagt det meget bedre og grundigere, end jeg vilde have været istand til at udtale det; men han hentydede til, hvor umuligt det var med nogenlunde Dydighed at skrive et Sprog, som man ikke pleiede at tale. Det, som han her anvendte for det tydske Sprogs Bedkommende, skal jeg tillade mig at overføre ogsaa paa Latinen, og naar den ærede Cultusminister vil tage Underviisningsplanen under

forhøyet Overbevielse, kunde der maaffee være Anledning til ogsaa meget alvorligt at drøfte det Spørgsmaal, om det er værd at pine vor Ungdom med den Indbildning, at den lærer at skrive Tydsk og Latin, da den dog ikke lærer det. Den høitærede Cultusminister har i den Anledning selv gjort opmærksom paa, at de Prøver paa tydsk Stil, som Ungdommen afgiver, skulde ikke tale meget for dens Styrke i Tydsk. Jeg vil gjerne troe det; og jeg er stærk opfordret til at troe det, selv uden at have hørt ham sige det; men naar den ærede Minister mener, at vi deraf kunne skjønne, hvor lidet farlig den tydske Underviisning dog i det Hele maa være for det danske Sprog, saa har den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts 3die Valgkreds (Hammerich) allerede gjort ham opmærksom paa, hvad der undrer mig ikke stod klart for ham, inden han udtalte sig saaledes, at naar vi spørge om Tydskens farlige Indflydelse paa vort Modersmaal, skulde vi ikke læse de tydske, men de danske Stile. Nu er det ganske vist, at den ærede Minister siger, at efter hans Overbeviisning er den danske Tale og den danske Skrift renere nu, end den var tidligere. Ja, den ærede Minister støtter formodentlig sin Overbeviisning paa andre Kjendsgjærninger end dem, hvorpaa jeg støtter min, thi jeg er ikke kommen og kan ikke komme til den af ham udtalte Overbeviisning, og det glæder mig, at jeg ikke staaer alene med min Overbeviisning, da den allerede væsentlig er udtalt af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Oppermann), som vel udtalte, at det nærværende danske Sprog var rensat for mange Tydskheder, som tidligere vare tilstede, men som tillige gjorde opmærksom paa, at i de sidste 30 Aar havde der indsnegget sig saa mange andre Tydskheder, at det vel kunde være værd at undersøge, men vistnok vanskeligt at afsøge, om der er vundet eller tabt. I detmindste for min Opfattelse staaer det langtfra saaledes som for den ærede Cultusministers, og naar den nævnte ærede Rigsdagsmand meente, at vi i de senere Aar ere befriede for mange tydske Ord, som tidligere brugtes, saa er det klart, men han vil ikke nægte, at istedetfor saadanne Ord have vi optaget andre, ja hele Ordfamilier, som vi for